

Det Gode Liv

Udviklingsstrategi 2039

Indholdsfortegnelse

Forord	5	Levende byer i udvikling	18
Mission	6	Udvikling af fremtidens købstad	21
Det Gode Liv		Indbydende landdistrikter	23
Vision	7	Attraktiv bosætningskommune	23
Et aktivt og sundt fællesskab		Naturen i baghaven	24
Drivkraft for bæredygtig udvikling		Den naturlige destination	24
Veldrevet Aabenraa Kommune	9	Attraktivt og tilgængeligt kulturliv	27
Ambitiøs grøn udvikling	10	Klimatilpasning som drivkraft	27
Frontløber for grøn energi	13	Sundhed og læring i udvikling	28
Internationalt centrum for transport og logistik	15	Attraktiv og aktiv studieby	31
Grønt erhvervsliv i vækst	15	Endnu flere uddannelsesmuligheder i Aabenraa Kommune ..	33
Fremtidens fødevarerproduktion	16	Stærke læringsmiljøer	33
Kvalificeret arbejdsstyrke	16	Sunde fællesskaber for alle	34
		Fællesskaber i grænselandet	34
		Omfang af kommuneplanrevisionen	36
		Planlægningen siden sidst	36
		Det sønderjyske samarbejde	37

Det Gode Liv

Aabenraa Kommune vil være:
Et aktivt og sundt fællesskab
Drivkraft for bæredygtig udvikling

Ambitiøs grøn udvikling

Levende byer i udvikling

**Sundhed og læring
i udvikling**

Forord

I Byrådet er vi stolte af alt det, Aabenraa Kommune har at byde på. Vi har øje for de kvaliteter, vi har i vores nærhed og i sammenhængskraften i vores byer og lokalsamfund, i vores natur og i vores kultur og grænseegn. Vi forfølger de muligheder, der udspringer af vores førerposition i den grønne omstilling og forfølger de muligheder på uddannelsesområdet, som følger heraf.

Her er det rart at bo og vokse op, og her er det let at uddanne sig og drive virksomhed. Det vil vi i endnu højere grad styrke i de kommende år med en særskilt indsats for at øge det brede udbud af boliger til vores borgere og tilflyttere.

Vores udgangspunkt er, at udvikling ikke er noget, der sker – det er noget, vi skaber. Vi opsøger derfor de muligheder, der udspringer af vores infrastruktur og vores særlige placering i det sønderjyske grænseland som Danmarks port til Europa. Vi vil skabe rammerne

og i de kommende år arbejde målrettet for, at vi som et aktivt og sundt fællesskab er en drivkraft for en bæredygtig udvikling.

I Byrådet står vi sammen om at sætte handling bag ord på den fremtid, vi både ønsker og planlægger efter. Derfor har vi formuleret en række ambitioner for kommunens udvikling inden for grøn omstilling og erhvervsudvikling, for læring, uddannelse, sundhed og aktive fællesskaber. Og ikke mindst for levende landdistrikter og byer i udvikling med øje for både bosætning, turisme og klimatilpasning.

Et samlet Byråd forfølger på fundamentet af den politiske konstitueringsaftale i fællesskab disse ambitioner, som vi investerer i og arbejder målrettet for at gennemføre. For i Aabenraa Kommune gør vi det, vi siger. Med denne reviderede udviklingsstrategi fortsætter og videreudvikler vi samarbejdet om at skabe Det Gode Liv i Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommunes Byråd, 2026

Mission

Det Gode Liv

I Aabenraa Kommune skaber vi Det Gode Liv sammen

Vi skaber gode rammer, vi søger nye muligheder, og vi indgår i fællesskaber og partnerskaber. Det gør Aabenraa Kommune til et rart og attraktivt sted at bo, leve, vokse op, uddanne sig og drive virksomhed for os, der allerede bor her.

Vi arbejder også aktivt for, at Aabenraa Kommune er et attraktivt sted for tilflyttere, investorer, nye virksomheder, iværksættere, turister og samarbejdspartnere.

I Aabenraa Kommune skaber vi Det Gode Liv sammen. Det er vores mission.

Vision

Aabenraa Kommune vil være

Aktivt og sundt fællesskab

I Aabenraa Kommune vil vi være et aktivt og sundt fællesskab, og vi vil styrke samspillet mellem borgere, private og offentlige aktører, så vi fortsat sikrer gode rammer for aktivitet, liv og sund udvikling. Vi tror på, at fællesskab og viljestyrke skaber resultater.

Vi har aktive og sunde fællesskaber, når vi styrker både den mentale og den fysiske sundhed, når vi indgår i sociale relationer, og når alle har mulighed for at være en del af vores mangeartede og stærke fællesskaber. Vi vil give mulighed for et aktivt hverdagsliv, hvor de sunde valg også er de lette valg. Vi tror på, at det at udvikle og være en del af et aktivt og sundt fællesskab er afgørende for, at vi skaber Det Gode Liv sammen.

Drivkraft for bæredygtig udvikling

Aabenraa Kommune er en drivkraft i den bæredygtige udvikling, hvor planlagte og gennemførte vedvarende energianlæg og innovative produktionsanlæg i stor skala understøtter et grønt erhvervsliv i vækst.

For os er bæredygtig udvikling mere end en grøn dagsorden. Det er en udvikling, der rummer både en social, økonomisk og miljømæssig dimension helt i tråd med FNs verdensmål. Det både har været og vil være vores tilgang.

Vi tror på, at den udvikling vi lykkes med, sker i fællesskaber, der omfatter borgere, virksomheder, kommune, investorer, uddannelsesinstitutioner og mange andre samarbejdspartnere. Vi viser vores drivkraft, når vi går foran, når vi tager ansvar, og når vi forfølger udviklingsmuligheder til gavn for nuværende og fremtidige generationer. Sådan skaber vi Det Gode Liv sammen.

Byrådssalen på Aabenraa Rådhus

Veldrevet Aabenraa Kommune

Fundamentet for Byrådets arbejde for Det Gode Liv for borgere og virksomheder er en veldrevet kommune.

Byrådet står sammen om en fast økonomisk politik, der sikrer en ansvarlig økonomi og et godt erhvervsklima, hvor vi investerer langsigtet i mennesker og udvikling.

Byrådet sætter rammer og giver retning med princippet om central styring og decentral ledelse, som giver forvaltning og institutioner betydelig frihed i faglige, personalemæssige og økonomiske forhold.

Økonomisk sikkerhed og ledelsesmæssig frihed giver både sikker drift og vide rammer for udvikling, som vi nysgerrigt forfølger. Aabenraa Kommune vil fortsat være en førende aktør i afprøvning og anvendelse af velfærdsteknologi.

Byrådet skaber på samme fundament rammerne, når vi tager ansvar for at vedligeholde og udbygge den kommunale beredskabsindsats, som bidrager til tryghed hos borgere og virksomheder i en periode med international usikkerhed og håndtering af klimaforandringer. Det samme gør vi i vores samarbejde med forsyningsselskaber og Aabenraa Havn.

Vi tror på, at sikre økonomiske rammer, sikker drift, frihed til at udføre opgaverne og en udpræget udviklingsorienteret tilgang også bidrager til at beholde dygtige ledere og medarbejdere og til at tiltrække nye.

I Aabenraa Kommune vil vi gøre os umage for at være en attraktiv arbejdsplads, hvor vi hylder faglighed og forskellighed, hvor vi prioriterer udvikling, digitalisering og nye teknologier som for eksempel kunstig intelligens, og hvor vi sikrer rammerne for det gode arbejdsliv i balance med fritidslivet.

Vi er som Byråd for hele Aabenraa Kommune bevidste om, at vi kun kommer i mål, hvis vi søger samarbejdet med borgerne, lokalsamfund, erhvervsliv, interesseorganisationer, sønderjyske nabokommuner og alle andre, der sammen med os vil skabe Det Gode Liv.

An aerial photograph of a green energy facility. In the upper left, there are rows of solar panels installed in a field. Below them is a large green field. In the foreground, there are several industrial buildings with dark blue roofs. To the right of the buildings, there is a paved road and two small ponds. The text "Ambitiøs grøn udvikling" is overlaid on a green rectangular background in the upper right. The text "Power to X anlæg i Kasso" is in the bottom right corner.

Ambitiøs grøn udvikling

Power to X anlæg i Kasso

Ambitiøs grøn udvikling

I Aabenraa Kommune er den grønne udvikling og omstilling ikke blot et ønske eller potentiale. Det er noget, der sker, skabes og lykkes hver dag. Det sker, fordi vi udnytter de enestående forudsætninger i form af vores placering, infrastruktur og ressourcer. Det skabes, fordi vi har et voksende antal virksomheder, der udvikler grønne løsninger og produkter. Og det lykkes, fordi vi gør os umage for at være en attraktiv samarbejdspartner og se nye muligheder til gavn for vores lokalsamfund.

Aabenraa Kommune er begunstiget af sin placering i det sønderjyske grænseland som porten mellem Norden og Europa.

Vores infrastruktur omfatter gode tilslutningsmuligheder i form af let adgang til grøn strøm, den kommende europæiske brintledning, teknisk vand, gasledninger til biogas og fuld dækning af højhastighedsfibernet, men også jernbaner, erhvervshavne og E45 med den direkte adgang til verden, det medfører.

Vi har en stor produktion af og adgang til grøn energi, vi har store arealer til erhvervs- og energiudvikling, og vi har Nordens største logistik- og transportområde der, sammen med infrastrukturen, skaber de nødvendige bindeled for europæisk erhvervsliv.

Vi forfølger målrettet de muligheder for følgevirkninger, arbejdspladser og uddannelses tilbud som store PtX-, biogas- og solcelleanlæg giver blandt andet i Danmarks største erhvervsområde i Kassø. Den kommende europæiske brintledning løber gennem Aabenraa Kommune, herunder erhvervsområdet Kassø, og giver nye vækstmuligheder skabt af den grønne omstilling. Det er et omdrejningspunkt i vores tilgang til erhvervslivet og i vores myndighedsbehandling.

Vores forsyningsselskaber tager aktivt del i erhvervsudviklingen gennem aktive udviklingsprojekter med virksomheder, samarbejdspartnere og Aabenraa Kommune, der udnytter overskudsvarme og aftager eksempelvis rensset spildevand i stor skala.

Sammen med borgere og erhvervsliv har Aabenraa Kommune enestående muligheder for at være i front for den grønne omstilling. Det arbejder vi aktivt på sammen med borgere, medarbejdere, investorer og virksomheder, der er ambitiøse inden for grøn udvikling.

Frontløber for grøn energi

Den øgede produktion af grøn energi skal gøre os uafhængige af fossile brændsler som kul, olie og gas. Derudover er det vores ambition, at den grønne omstilling og energiproduktion skal skabe ny erhvervsudvikling, arbejdspladser og uddannelsestilbud.

Vi er en aktiv og ambitiøs medspiller i løsningen af klimaudfordringen blandt andet i kraft af allerede besluttede og planlagte arealer til vedvarende energianlæg af international betydning. Det er allerede lykkedes i Kassø med verdens første PtX-produktionsanlæg til e-metanol.

Vi udnytter mulighederne for produktion af grøn energi fra biogasanlæg, vindmøller, solceller, PtX-anlæg, teknisk vand og sektorkobling, herunder overskudsvarme fra virksomheder. Vores infrastruktur med gode tilslutningsmuligheder til højspændingsnettet, et veludbygget fjernvarmenet i udvikling, naturgasledninger, kommende europæisk brintledning, Aabenraa Havn, Padborg Transportcenter og motorvejsnettet giver os gode muligheder for afsætning og for omsætning af grøn energi. Vi går derfor forrest, når det handler om produktion af grøn energi, herunder til brug for fremtidens bæredygtige brændstoffer til land- og søtransport og landbruget.

Laura Mærsk ved kaj i Aabenraa Havn

Motorvejsbro ved Padborg

Internationalt centrum for transport og logistik

Transport- og logistikcenteret i Padborg i Aabenraa Kommune er et vigtigt bindeled for samhandlen mellem Norden og Europa på den europæiske hovedfærdselsåre E45 og jernbanelinjen. Aabenraa Kommune rummer også den eneste erhvervshavn af national interesse og strategisk betydning syd for Kolding. Det er en position, som Aabenraa Havn, transportbranchen og Aabenraa Kommune hver dag arbejder for at udbygge med udvikling af Ensted Havn til fremtidens bæredygtige erhvervshavn.

Aabenraa Kommune vil fortsat bidrage til den igangværende digitale og grønne udvikling ved at tiltrække nye virksomheder til området. Vi udvikler nye erhvervsarealer på begge sider af E45 og etablerer vigtig infrastruktur mellem de to områder til gavn for erhvervsliv og borgere. Vi vil samtidig udbrede kendskabet til de muligheder og de synergier, transport- og logistikvirksomheder får adgang til i Aabenraa Kommune.

Grønt erhvervsliv i vækst

Den stærkt stigende produktion af grøn energi fra sol og biogas har gjort Aabenraa Kommune til et oplagt sted at placere videns- og produktionsvirksomheder, der udvikler nye grønne teknologier til disse sektorer, eksempelvis PtX, hvor verdens første storskala e-metanolanlæg er placeret i Kassø erhvervsområde tæt på Aabenraa By. Gennem målrettet erhvervsfremme og samarbejde med erhvervsliv og investorer understøtter Aabenraa Kommune innovation og tiltrækker virksomheder, som skaber arbejdspladser og sætter fart i den bæredygtige omstilling og uafhængigheden af fossile brændsler i Danmark og internationalt.

Vi skaber rammerne for offentlig-private samarbejder om udvikling af nye løsninger, så endnu flere lokale virksomheder og iværksættere kommer til Aabenraa Kommune og bliver en del af den grønne omstilling. Vi arbejder målrettet på, at der skabes endnu flere arbejdspladser og nye uddannelses tilbud til de nye industrier.

Fremtidens fødevareproduktion

Fødevareproduktion i landbruget er en væsentlig erhvervssektor i Aabenraa Kommune, hvor udviklingen og omstillingen nationalt og lokalt går stærkt i disse år.

Vi prioriterer et tæt samarbejde med landbruget for at understøtte erhvervet med udmøntning af den grønne trepartsaftale og indfrielsen af andre nationale aftaler og målsætninger. Vi understøtter landbruget og fødevareproduktionen i en bæredygtig retning, hvor målet både er at styrke erhvervet, naturen og miljøet i vores lokalsamfund, vores skove og vores vådområder, kystområder og fjorde.

Samtidig betyder de store landbrugsarealer i Danmarks 9. største kommune, at Aabenraa Kommune er et særligt hjemsted for både en stærk landbrugssektor og biogasproduktion, som også understøtter de nye teknologier, f.eks. PtX-anlæg og brintproduktion. Overskudsvarmen herfra tiltrækker nye typer af fødevareproduktion, som vil styrke og videreudvikle Aabenraa Kommune som en førende fødevareproducent med fokus på kvalitet, innovation og bæredygtighed.

Kvalificeret arbejdsstyrke

I Aabenraa Kommune er vi optaget af at sikre en kvalificeret arbejdskraft i tæt samarbejde med virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Det betyder, at vi arbejder for, at Aabenraa Kommune har en stor og veluddannet arbejdsstyrke, at unge får en uddannelse, og at alle borgere så vidt muligt bliver en del af arbejdsmarkedet, herunder igennem efter- og videreuddannelse.

Vi oplever vækst i antallet af arbejdspladser og et erhvervsliv i fremdrift. Samtidig er virksomhedernes konkurrenceevne og kommunens udviklingsklima i høj grad afhængig af virksomhedernes adgang til en kompetent arbejdsstyrke nu og i fremtiden. Vi vil derfor yde en ekstra indsats på dette område. Vi vil øge rekrutteringsmulighederne ved at styrke det allerede stærke samarbejde med sønderjyske og tyske samarbejdspartnere i grænseregionen og udvide kendskabet til vores erhvervsliv og jobmuligheder, både nationalt og internationalt. Vi understøtter virksomhedernes sociale ansvar og arbejder aktivt for at udvide og opkvalificere arbejdsstyrken i Aabenraa Kommune.

Vi vil styrke vores bosætningsindsats i hele kommunen og arbejde for flere uddannelses- og videreuddannelsesmuligheder særligt inden for sundhed, transport/logistik, energi og klima, vækstindustrier samt håndværk og handel. En af vejene hertil er at styrke fortællingen om Aabenraa Kommune som et godt sted at arbejde.

Levende byer i udvikling

Levende byer i udvikling

I Aabenraa Kommune er vi beriget af stærke byer og landdistrikter. Hovedbyen Aabenraa Rødekro udgør et samlet og prioriteret byområde med over 20.000 indbyggere, og derudover har vi en række byer og landdistrikter i forskellige størrelser med hver deres unikke karakteristika.

Talrige områdefornyelser og byudviklingsprojekter i millionklassen i vores større og mindre byer og lokalområder gør, at vores byer og lokalsamfund overalt i kommunen hele tiden udvikles og forbedres. Vi får skabt byer med større sammenhængskraft, nærhed og helhed, åbne og indbydende områder samt trygge forhold og moderne faciliteter. Drivkraften i udviklingen er de lokale ildsjæle og både foreninger, lokalråd og handelsstandsforeninger, men også skoler og dagtilbud skaber liv, aktivitet og oplevelser for alle. Vi vil hinanden i Sønderjylland, og vi dyrker fællesskaberne, hvilket vores mange sportsbegivenheder, festlige initiativer og kulturelle events alle vidner om.

Vi er stedbundne og værdsætter vores kulturarv og historie. Samtidig er vi som borgere i grænselandet åbne for nye tilflyttere og kan tilbyde fællesskaber, hvor der er plads til alle, og hvor vi skaber Det Gode Liv sammen. Derfor gør vi os umage for at være et attraktivt sted for borgere, tilflyttere, studerende, turister og samarbejdspartnere, der, lige som vi, ser værdien i levende byer i udvikling.

Udvikling af fremtidens købstad

Aabenraas historiske centrum med bystrand, tætte gaderum, gågader og torvepladser, smalle gyder og gamle fine bygninger er under stadig udvikling, så vi også i fremtiden har en bymidte i høj kvalitet, byliv og aktivitet og en detailhandel i udvikling. Byens placering omkranset af skovklædte bakker, gennemskåret af klare vandløb, ned til stranden, fjorden og havnen har været et attraktivt sted i snart 800 år.

I de kommende år vil vi arbejde på at øge områdets attraktivitet med flere spændende boliger og imødekomme efterspørgslen på nye boligformer til gavn for kommunens borgere og tilflyttere. Vi tilføjer samtidig nye daginstitutioner og kulturtilbud, herunder et museumsfyrtårn, nye udendørs og indendørs svømmeanlæg og et aktivt musikliv.

Aabenraa Kommunes køb af arealet Nord for Kilen er et centralt omdrejningspunkt for byudviklingen sammen med fredeliggørelsen af den centrale H.P. Hanssens Gade og mulighederne i Nørreportkvarteret. Vi vil skabe plads til mange nye attraktive boliger, nye boligformer, kulturtilbud, cafeer og restauranter midt i byen og tæt ved strand og skov.

Udviklingen muliggøres af Aabenraa Havns køb af Ensted Havn og de store muligheder for skabelsen af fremtidens bæredygtige havn her for havnens nuværende og fremtidige kunder. Det er en udvikling, der rummer store perspektiver for udviklingen af Fremtidens Aabenraa som en attraktiv by for borgere, tilflyttere, virksomheder og det stigende antal turister.

**Historisk projekt ved St. Jynde vad
Mølle giver fri passage for fisk i
Sønderå efter flere hundrede år**

Indbydende landdistrikter

I Aabenraa Kommunes mindre bysamfund og landdistrikter tilbyder vi inkluderende fællesskaber, frihed og nærhed til naturen, faciliteter der indbyder til aktivitet og leg, gode institutioner og et stærkt lokalt engagement.

Da udviklingen i landdistrikterne tager afsæt i lokalt initiativ og foregår i tæt samarbejde med Det Fælles Udviklingsråd, lokalråd og borgere, vil vi gøre det nemt for de frivillige ildsjæle at skabe værdi for lokalsamfundene. Vi vil styrke sammenhængskraften mellem de mindre samfund, vi vil de stærke skoler og de gode dagtilbud lokalt, og vi vil fortsat investere i udviklingen af landdistrikterne. Det gør vi blandt andet ved at forfølge erhvervs- og udviklingsmulighederne i den grønne omstilling helt lokalt. Vi gør det også ved at satse på turisme, som giver både lokalsamfund og vores gæster kvalitetsvandrerruter, kulturoplevelser og handelstilbud.

Sammen vil vi skabe Det Gode Liv overalt i Aabenraa Kommune.

Attraktiv bosætningskommune

Vi vil gerne være flere, og vi vil derfor arbejde målrettet med at gøre det attraktivt at blive boende i eller flytte til Aabenraa Kommune. Det gør vi sammen ved fortsat at sikre rammerne for Det Gode Liv med attraktive boligmuligheder for alle alders- og befolkningsgrupper, stærke skoler, gode dagtilbud og institutioner, et stort udvalg af varierede arbejdspladser og mulighed for et rigt fritidsliv, hvor både natur-, idræts- og kulturtilbud spiller en central rolle.

Vi vil styrke attraktive by- og landsbymiljøer med legepladser, aktive uderum, let adgang til naturen, stiforbindelser og tryghed. Samtidig vil vi udvikle byerne og foretage byplanlægning ud fra analyser af den nuværende og fremtidige bolig efterspørgsel.

Vi vil tiltrække flere borgere ved at styrke fortællingen om alt det, vi har at byde på, og alt det vi lykkes med. Vores formidling skal være målrettet, og det skal være tydeligt for den enkelte, hvilke fordele der er ved at bo i vores kommune. Derudover vil vi gøre det nemt at være borger og tilflytter i Aabenraa Kommune.

Naturen i baghaven

I Aabenraa Kommune er naturen og landskabet mangfoldigt. Vores varierende geografi spænder lige fra det åbne land i vest til det bakkede og skovklædte istidslandskab og de dybe fjorde i øst. Tusindvis af hektar beskyttet natur og skov, hundredvis af kilometer vandløb og den lange kyststrækning gør, at vi mange steder har naturen lige i baghaven. Den naturtilgængelighed vil vi øge, så borgere og det stigende antal turister i land og by alle har let adgang til gode naturoplevelser og et aktivt outdoor-liv. Vi vil styrke de aktive og rekreative muligheder i skove og på vandrestier, cykelruter og sejlture i samarbejde med frivillige og foreninger.

Vi vil også styrke biodiversiteten og forskelligartede naturarealer som levested for det vilde dyre- og planteliv. Det bidrager samarbejdet med landbrugserhvervet og naturforeninger til i stor skala blandt andet i den grønne trepartsaftale til gavn for os alle.

Vores natur er et stort aktiv for både bosætning og turisme, og den er en vigtig grund til, at vi i Aabenraa Kommune lever Det Gode Liv. Det vil vi styrke, og det vil vi fortælle.

Den naturlige destination

Vores placering og særligt vores natur gør, at der er et stort potentiale for, at de mange tusinde nye turister i Sønderjylland får øjnene op for, hvad man kan opleve i Aabenraa Kommune. Vi har rammerne for bæredygtig turisme og kan byde på oplevelser og overnatninger, der indebærer aktivt outdoor-liv, historie, kulturoplevelser og bevægelse. Vi har bystrand og fantastiske kyststrækninger. Vi har Gendarmstien, der er Danmarks første certificerede, europæiske kvalitetsvandrerute, og vi har Hærvejen, hvor vi styrker oplevelsen med et kultur-, biblioteks- og Hærvejshotspot i Rødekro og med Padborg som startpunkt for vandringer langs Hærvejen i Danmark. Der er rig mulighed for at vandre og cykle i historiske spor og i en mangeartet og storslået natur. Vi vil øge naturtilgængeligheden og outdoor-livet ved at sammenkoble vandreruter og generelt arbejde aktivt for at udnytte vores mange muligheder, som også gavner livet i vores lokalsamfund.

Vi har grænselandets særlige kultur, arkitektur og historie, som vi vil understøtte og udvikle. Det bidrager et stort museumsfyrtårn med blandt andet Franciska Clausen samlingen i Aabenraa by til. Derudover vil vi styrke vores fortælling om Aabenraa Kommune som en naturlig destination i grænselandet, og vi vil indgå i samarbejder om at skabe turismeoplevelser, der kan være omdrejningspunktet for at besøge Aabenraa Kommune.

Gejlå Bro
- en del af Hærvejen

**Aabenraa Kommune er
hjemsted for events med stor
folkelig opbakning**

Attraktivt og tilgængeligt kulturliv

Aabenraa Kommune byder på mange kulturoplevelser, der skabes af både offentlige og private aktører og foregår over alt i kommunen og i samarbejde med de andre sønderjyske kommuner og partnere syd for grænsen. Vi beriges i grænselandet af både danske og tyske biblioteker, skoler, kirker og institutioner samt en række borger- og aktivitetshuse. Vi vil arbejde for alsidige kultur- og fritidstilbud i hele kommunen, som rummer vores kulturarv, men som også skaber nye oplevelser og muligheder.

En række anerkendte kunstnere både inden for musik, billedkunst med mere har deres rødder i vores kommune. Det skal vi udnytte, og vi skal understøtte den fortsatte udvikling, eksempelvis med et stort museumsfyrtårn i Aabenraa by med blandt andet Franciska Clausen-samlingen, men også ved at cementere prioritering af aktive spillesteder og kulturtilbud i hele kommunen. Et rigt kulturliv er en del af Det Gode Liv – også i et bosætningsperspektiv og til glæde for det stigende antal turister.

Klimatilpasning som drivkraft

Klimatilpasning er en væsentlig udfordring i Aabenraa Kommune, hvor Aabenraa by er en af de ti mest oversvømmelsestruede byer i Danmark. Vores forebyggende indsats med pumpestuseanlæg har stået sin prøve, ligesom klimasikring af byhavnen er på plads. Men vi ser også den fortsatte udfordring som en mulighed for den fremtidige bæredygtige planlægning af by-, bolig- og erhvervsudvikling.

Med borgerinvolvering og partnerskaber med erhvervslivet samt nødvendige bidrag fra staten kan klimasikring indgå i udvikling af attraktive boligområder og havneområder med indbyggede rekreative områder uden at være truet af regn- og havvand.

Sundhed og læring i udvikling

Eksperimenter bruges som en aktiv del af undervisningen

Sundhed og læring i udvikling

I Aabenraa Kommune er sundhed og læring både et afsæt og et pejlemærke for vores udvikling, og det er en rød tråd, når vi sammen skaber Det Gode Liv. Borgere på tværs af aldersgrupper, foreninger og lokalsamfund bidrager til at skabe inkluderende fællesskaber for alle aldersgrupper med fokus på trivsel, tryghed, udvikling samt mental og fysisk sundhed.

Vi prioriterer børne- og ungdomsfællesskaber og har gennem en årrække gennemført millioninvesteringer i renoveringer og nybyggeri af skoler og institutioner som nye og attraktive rammer for læring og trivsel for vores børn.

Vi vil skabe det gode børne- og ungeliv sammen med børnene, de unge og deres familier. Det gør vi med gode dagtilbud, hvor kvalitet og faglighed er i fokus. Det gør vi med stærke skoler, hvor alle udvikler sig fagligt - både bogligt og praktisk, mens vi støtter den personlige udvikling.

Investeringerne i Aktiv Campus Aabenraa udgør fundamentet for et aktivt fællesskab for tusindvis af unge og studerende. Samtidig er vores indsatser også rettet mod de mange studerende midt i livet, som bidrager til udviklingen af vores kommune ved at videreuddanne sig til nye retninger i arbejdslivet.

Vi har investeret massivt i digitalisering, digitale kompetencer og digitale sundhedsløsninger. Det er fortsat centrale udviklingsområder i opgaveløsningen og i vores samarbejde med uddannelsesinstitutioner, hvor vi inden for digital sundhedsinnovation har opnået en position som foregangskommune.

Det er også en ambition, at alle borgere i Aabenraa Kommune har lige så mange sunde og gode leveår som i resten af Danmark, og at vi dermed når det nationale niveau. Det giver tryghed, trivsel, fællesskab – og Det Gode Liv for alle.

Vi arbejder målrettet for, at det skal være attraktivt og tilgængeligt at deltage i aktiviteter, der bidrager til sundhed og læring. Det er en del af vores udvikling.

Attraktiv og aktiv studieby

Vi vil gøre det attraktivt for studerende at vælge at tage deres uddannelse i Aabenraa Kommune. Det gør vi blandt andet ved at styrke formidlingen af alt det, vi kan byde på. Vi har et stort udvalg af ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Vi har et aktivt studie- og campusmiljø, hvor de studerende bidrager til udviklingen af uddannelserne og studielivet. Vi vil bygge videre på dette fundament og fortsat arbejde med at skabe et stærkt ungdomsmiljø, hvor de unge tilbydes inkluderende og aktive fællesskaber og et levende byliv med masser af aktiviteter. Vi vil gøre det endnu mere attraktivt at være ung og studerende i Aabenraa Kommune, og vi inddrager de unge i processen.

Samtidig målretter vi indsatser til de mange studerende midt i livet med muligheder for praktikophold på vores arbejdspladser i studieperioden og ved at motivere vores egne medarbejdere til at efter- og videreudanne sig.

Innovative løsninger i uddannelsesmiljøer

**Undervisning og fordybelse på
læringstrappen**

Endnu flere uddannelsesmuligheder i Aabenraa Kommune

Vi vil sikre et bredt udbud af ungdoms- og erhvervsuddannelser samt korte og mellemlange videregående uddannelser inden for sundhed, transport/logistik, energi og klima, vækstindustrier samt håndværk og handel, som matcher efterspørgslen fra både uddannelsessøgende unge, voksne under efter-og videreuddannelse og fra offentlige og private arbejdsgivere. Med et erhvervsliv i vækst på tværs af sektorer som logistik og transport, grøn energi og grøn produktion og omstilling vil vi arbejde aktivt på at gøre Aabenraa Kommune til den oplagte placering for flere uddannelser. Vi vil arbejde aktivt med at synliggøre fordelene ved at placere nye uddannelser i Aabenraa, som kan føjes til byens voksende campusmiljø til gavn for erhvervsudvikling, arbejdet med velfærdsopgaverne og bosætning.

Stærke læringsmiljøer

Alle skal have gode rammer for læring gennem hele livet. En forudsætning herfor er stærke og inkluderende fællesskaber, hvor trivsel, udvikling og sociale kompetencer er i højsæde. Vi vil fortsat investere i Det Gode Liv for alle børn og unge i Aabenraa Kommune. Et børne- og ungeliv med gode fællesskaber, med læring og trivsel og med mod på nutid og fremtid hos børn og unge. Vi skaber plads til at udfolde potentialer, møder alle med positive forventninger og støtter, når der er brug for det.

Vi vil tilbyde varierede læringsmiljøer af høj kvalitet, og hvor FN's verdensmål for bæredygtig udvikling spiller en central rolle. Samtidig tilbyder Aabenraa Kommune en unik mangfoldighed, når rammerne for børns læring skal vælges. Vi har både private, offentlige, selvejende og internationale tilbud. Vi har høje ambitioner på dette område, hvor vi allerede står stærkt. Vi vil fortsat gå nye veje og afprøve nye tiltag.

Sunde fællesskaber for alle

Vi vil være et sundt og aktivt fællesskab, fordi fysisk og mental sundhed på mange måder er kernen i Det Gode Liv. I Aabenraa Kommune vil vi skabe gode rammer, der gør det let og naturligt for alle at træffe det sunde valg i deres hverdagsliv. Det skal give alle lige så mange gode og sunde leveår som i resten af Danmark.

Det gør vi blandt andet ved fortsat at investere i cykelstier, legepladser, let adgang til naturen og outdoor-liv, sportsanlæg og andre faciliteter, der indbyder til aktivitet. Det gør vi også ved at understøtte, at det lokale fritidsliv rummer mulighed for deltagelse og fællesskaber for alle aldersgrupper og for borgere med funktionsnedsættelse. Vi gør det ved at investere i mennesker, når vi arbejder langsigtet og forebyggende for udsatte grupper. Vi gør det for unge uden job eller uddannelse, og vi gør det for udsatte familier.

Endelig gør vi det ved at prioritere en værdig ældrepleje tæt på borgeren med fokus på selvbestemmelse, som bygger ovenpå gode rammer for et aktivt seniorliv og et varieret boligudbud for seniorer i by og på land.

Fællesskaber i grænselandet

Den sønderjyske grænseegn er med sine mindretal, sproglige og kulturelle udveksling og tradition for samarbejde noget særligt, og vi vil fastholde fællesskabet om hinandens sprog, kultur og hverdag.

Vi vil fortsat udvikle det sønderjyske samarbejde, som er stærkt, både når vi står sammen udadtil om at styrke vores rammebetingelser og fælles udvikling, og når vi indbyrdes løser opgaver i fællesskab.

Fremtidens generationer skal også knytte bånd på tværs af grænsen. Samtidig vil vi aktivt arbejde for at udnytte vores unikke placering til at etablere partnerskaber på tværs af grænsen i samarbejde mellem offentlige og private aktører og lokale kræfter.

Samarbejdet på tværs giver os mulighed for at pulje ressourcer og skabe synergieffekter, der bidrager til et styrket og sammenhængende arbejdsmarked, udvikling inden for grøn omstilling og udvikling af lokalsamfund uden begrænsninger i hverdagen.

A group of students, many wearing white sailor hats, are gathered on a sandy beach at night. A large bonfire of logs is burning in the center, casting a warm glow. Some students are sitting on the sand in a circle, while others are standing and talking. In the background, there is a body of water and a distant shoreline under a dark sky.

Studenter fejrer huerne på stranden i Aabenraa

Omfang af kommuneplanrevisionen

Byrådet skal i hver valgperiode i forbindelse med den endelige vedtagelse af kommuneplanstrategien tage stilling til, i hvilket omfang kommuneplanen revideres. I Aabenraa Kommune blev Kommuneplan 2025 endelig vedtaget af Byrådet i november 2025. Der var tale om en fuld revision af den tidligere Kommuneplan 2015.

Derfor forventes ikke en fuld ny revision i indeværende byrådsperiode, udover at Byrådet i Kommuneplan 2025 har besluttet en række temaer, der skal revideres i planperioden:

- Bymønstre
- Rammer til ny byudvikling
- Turisme
- Friluftsliv
- Aabenraa Havn
- Strategisk planlægning for landsbyer

Desuden forventes det, at der foretages mindre rettelser i yderligere temaer og rammeområder.

Planlægningen siden sidst

Siden kommuneplanstrategien i forrige byrådsperiode, Det Gode Liv - Udviklingsstrategi 2035 blev vedtaget i 2022, har Byrådet foretaget endelig vedtagelse af en række kommuneplantillæg og lokalplaner samt Kommuneplan 2025. Ligeledes er en række kommuneplantillæg og lokalplaner afløst.

En samlet oversigt over kommuneplanlægningen siden sidst kan findes på kommuneplan.aabenraa.dk og lokalplaner kan findes på aabenraa.dk.

Det sønderjyske samarbejde

De sønderjyske kommuner deler kultur, historie og vores placering i det sønderjyske grænseland med stærke forbindelser til Europa.

De sønderjyske kommuner har opbygget et stærkt samarbejde, som fortsat udvikles. Vi samarbejder om det rette udbud af uddannelser og om mobilitet, så vi sikrer de rigtige forbindelser i og imellem vores kommuner, til resten af landet og Europa. Vi er optaget af at fortælle den gode historie om Sønderjylland, og vi samarbejder om at fremme turisme gennem Destination Sønderjylland. Samtidig er vi opmærksomme på, at vi sammen understøtter både den sønderjyske erhvervsudvikling og rammevilkår mere bredt gennem Udviklingsråd Sønderjylland og samarbejdet i vores grænseregion i Region Sønderjylland-Schleswig. Dertil koordinerer vi, både når vi planlægger infrastruktur og i løsningen af vores beredskabsopgaver.

Det tætte sønderjyske samarbejde spiller derfor med, når vi hver især og sammen planlægger i Sønderjylland.

Kolofon

Udgiver:

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Redaktion, design og layout:

Byråds- og Direktionssekretariatet
byradssekretariat@aabenraa.dk

Tak til følgende, der bidrog til indholdet:

Aabenraa Erhvervsforening, Business Aabenraa,
URS, PTC, Landbo Syd, LHN, Arwos, Havnen,
FH Sønderjylland, Campus Kontaktudvalg,
Campusrådet, Kulturel samråd, Fritidsrådet,
Billedkunstrådet, Musikrådet, Samråd for
lokalhistoriske arkiver, Destination Sønderjylland,
Aabenraa Turistforening, Seniorrådet,
Handicaprådet, Fælles Udviklingsråd

Fotokreditering:

Aabenraa Kommune (side 1,4, 8, 10-11, 13, 14, 18-19, 22,
26 og 38)
Astrid Maria Rasmussen (side 21)
Ditte Valente (side 25)
Lasse Hyldager (side 17, 28-29 og 32)
SOSU Syd (side 31)
Zoom Film (side 35)
Lasse Hyldager (side 36)

Tak til alle der har bidraget til og med fotos

Publikationen findes også digitalt på aabenraa.dk.

